

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Conversatione Apostolica - A Curatoribus Animarum piè & fructuosè instituenda ; Complectens varios & solidos modos juvandi & consolandi diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè ægras & captivas ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

§. 4. Quibus industriis & cautelis Operarius uti debeat in ægrorum Visitatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49274)

vita per talem visitationem lucratur; id quod Siracides *lib. 7.* insinuavit dicens: *Non te pigeat Visitare Infirmum; enim in dilectione firmaberis.* Et clarius S. Gregorius *par. 1. c. 5.* *Boni Rectores, inquit, etsi jam summa contemplanda petant, necessitatibus tamen Infirmantium compatiendae centur, quia tunc ad alta charitas mirabiliter surgit, cum infima Proximorum se misericorditer demittit; & cum humiliter descendit ad infima, valenter recurrit ad summa.* Tandem requirit eadem observatio temporis, ut opportune discretè visitentur; ut scilicet neque tum, quando ob vehementiam parùm apti sunt atque dispositi ad aliorum locutionem, visitentur; neque nimis longo tempore continuatis colloquijs & exhortationibus graviter fatigentur. *jam supra priori capite in simili casu dictum est.*

§. IV.

Quibus industriis & cautelis Operarius debet in Aegrorum Visitatione.

I. **Q**uemadmodum periti atque seduli corporum morborum Medici non solum contenti sunt, ut, quaeque modo suo muneri satisfaciant, sed varias industrias adhibent & adhibent, quibus majorem semper in morborum cognoscendis, atque curandis dexteritatem, felicitatemque assequantur, ita idipsum Operarius tantò magis cum sollicitudine praestare debet, quantò potior est aegrorum, quàm corporum salus.

II. Itaque primò conetur, aegrorum suorum, ut monet Rituale Romanum, notam seu catalogum habere, cujusque statum atque conditionem cognoscat, eorumque memoriam faciliùs retinere, & illis opportunè subvenire possit. 2. Pariter conetur habere in promptu argumenta atque alia, quae eo tempore, in quo tantum est momentum esse possint; qualia sunt praecipuè exempla ac dicta Sacerdotum, & eorum maximè, qui in simili necessitate olim conati, pulchriora virtutis ac patientiae exempla reliquerunt. 3. Cum labilis sit hominum memoria, nec sufficiens memoria ad ea, quae ipsi credita sunt, firmiter retinenda, non parum expediet, si semper librum aliquem spirituales secum habeat, ex quo vel devotas aliquas preces cum aut coram deo

recitare, vel certè pias aliquas ac salutare doctrinas ægro prælegere possit. 4. Quia interdum accidere potest, ut vel ob infirmorum copiam, vel alia gravia negotia Infirmo cuiuspiam inservire non possit, id præstandum curabit per alios Sacerdotes (ut iterum Rituale Romanum monet) si quos habet in sua Parochia, aut saltem per laicos homines pios, & Christiana charitate præditos, quos proinde interdum ex instituto ad hoc opus charitatis instruere oportebit. Imò interdum ipsos Infirmos sic instruere studebit, ut in absentia Operarii seipsos solari, atque ad varios virtutum actus, patientiæ maximè, excitare possint. 5. Eundem in finem etiam suadere poterit, ut libri spirituales ad instructionem, excitationemq; ægri idonei ipsidem vel ab ipso Operario oblari, vel certè aliunde conquisiti ad lectum habeantur, & interdum vel ab ipso infirmo, si vires permittunt, vel certè ab alijs prælegantur. 6. Studebit etiam Crucifixi effigiem, numismata indulgentias habentia, aut sacras Reliquias secum habere, ut, ubi necessitas exegerit, ad solatium ipsi ægro applicari, vel deosculanda, pièque deveneranda offerri queant. 7. Denique ut tantò majori cum fructu atque dexteritate munus hoc obeat, etiam domi frequenter consideret, & examinet, quem successum media à se adhibita habuerint, aut quâ ratione meliùs fortè spiritualibus infirmorum suorum necessitatibus occurrere possit.

III. Jam verò cautelas quod attinet, earum aliquæ circa corpus proprium, aliæ circa animam sunt adhibendæ ab Operario. Prioris generis sunt, ut magnam sanitatis propriæ rationem habeat memor doctrinæ à Siracide datæ c. 30. dum dixit: *Melior est pauper* (id est, Operarius cum moderato fervore alijs inserviens) & *sanis viribus, quàm dives*, (id est, Operarius cum indiscreto excessu aliorum salutem procurans) *imbecillus* & *flagellatus malitia*, id est, corporis infirmitate, quia, ut S. Ignatius, teste Ribadeneira l. 5. vit. c. 8. dicebat, æger rarò aliquid in utilitatem aliorum facere potest, sanus verò plurimum. Hinc dicere quoque solebat, pluris sibi esse cuiusvis Fratris salutem, quàm omnes thesauros. Id quod Operarius quoq; circa seipsum tantò accuratiùs observare debet, quanto plures sunt, quibus sanitas ipsius, operaque est necessaria. Itaque sedulò caveat, ne aut indiscretis vigilijs apud ægrum

susceptis sanitatem lædat, aut nimis propinquè faciem aegri applicet, halitumque malignum (maximè si contus sit morbus) attrahat, sed potiùs ad latus ipsi assistat, ut veat item, ne lectum facilè aeger aperiat, sicque venenoso Iore (uti non rarò cum manifesto Operariorum periculo est) adstantem inficiat. Nec spernendum est monitum liquorum, qui suadent, ut, nisi sacrificium adhuc offerri aliud exigat, non facilè jejunos aegrum accedat, sed & si modo aut alio simili remedio instructus sit, quo si fortè nimium fœtorem vel calorem corpori deliquium subortum vertat, malum illud repellere, virésque reparare queat. certè si simile remedium haberi non potest, fenestras aut ex juniperis suffitum excitari jubeat, ipse verò atrium cubiculi malignum aërem frequenti, sed modesta tamen creatione, maximè ubi ab aegro discesserit, ejiciat. A cautela in eo præcipuè consistit, ut, quò magis famæ susceptioneque consulat, nunquam facilè cum aegro, præsertim cum feminis, clausà janua & extra conspectum aliorum quatur, sed semper socium secum habeat, qui eo in loco sistat, ubi videre colloquentes, sed non, quæ secreta esse debent, audire possit, quantum loci dispositio patietur; si non pareretur, saltem curet, ne ostium sit clausum, vel obscurus; & tunc longiùs, quàm necesse sit, colloquatur, que socio non protrahatur.

§. V.

Quid circa Visitationem aegrorum in specialem praxi sit observandum.

I. **A**ntè, quàm Operarius ad infirmum vocatus, pro domo moveat, prima illius cura, si tempus patiens se debet, ut per devotam orationem aegris, quos adiungitur suscepturus est, divinum Numen propitiet, quod communè per orationem consuetam Ecclesiæ: *Veni Sancte Spiritus*, &c. aut, *Actiones nostras quasumus*, &c. fieri possit. Quod breviter adjungi possit per brevis oratio, quàm B. Virginis, & S. Angeli Custodis utriusque (illius scilicet, quæ & qui Operarij curam gerit) uti & aliorum Patronorum fragium imploretur. Quòd si tamen periculum imminet, possent hæ orationes in ipso ad aegrum itinere peragere.